

Abonnement pour un an
300 piastres

Edition spéciale 500 piastres

Adresse:

"IDJTIHAD,, Constantinople

Téléph. St. 865

XXI ème ANNÉE

15 Juin 1926 — No 206

الاجتهاد

IDJTIHAD

علمی ، ادبی ، اقتصادی مجموعہ

آبونمان : سنہ لکی [۲۴ نسخہ]
تورکیا ایچون ۲ ، خارج ایچون
۳ ، اعلا کاغذ لینی ۵ ایرادر .

ادارہ خانہ سی :

جفال اوغلندہ « اجتهاد ٹہوی »

تلفون : استانبول ۸۶۵

یکرمی برنجی سنہ

نومرو ۲۰۶-۱۵ حزیران ۱۹۲۶

انگلترده قانون اساسی

میسٹر (Dicey) انگلیز قانون اساسیسنه وانگلترده قانونك معنا ونفوذینه دائر غایت مهم بر اثر نشرایتمشدر . كتاب قیصه بر مدت ظرفنده بر جوق دفعه لر طبع ایدلش اولوب جداً مطالعه شایسته در . بعضی فقره لرینی کتابك سکنزنجی طبعندن مجلاً ترجمه و قارئلر مركز نظر دقتنه عرض ایدیورز :

مؤلف كتابك مقدمه سنده شویله دیور :

« انگلیز قومك بلا انقطاع موفقیت و ترقیسی ملترك تاریخنده اك زیاده دقه شایان وقعه لردن در . هیچ بر مملكت ، ثروت ، نظام و حریت عنصر لرینی انگلترده اولدینی قادر آهنگدار بر شكه وضع ایدمه مشدر . باشقه تیجه مملكتلرده بو عناصر متضاده یی مزج ونوفیق ایتمك هرج و مرجه بادی اولش ایكن ، انگلترمه جه انكشاف و ترقیه سائق اولمشدر . بونك سری بلا شبهه انگلتره طور اغنده دكلدر : بونك سببی انگلیز قانونك روح ومعنا سنده آرانمالی در . بناء علیه انگلیز قانون اساسیسی جدی صورتده مطالعه موضوع اتخاذ ایدیله یه دكر . »
بومقدمه دن صوكره مؤلف ، اصل موضوعه كچرك شویله بیان فكر ایدیور :

مكتبلرده حق موضوع بحث اولان ملت یالكز كاتلرك ، مأمورلرك وشاعرلرك ملتی دكلدر . بو ملتك اك آشاعی آلتی میلیون حیفتجی وایشجی در . اوتة لیلرك معارفی وارده بونلرك یوقی ؟ . آما دیه جكسكز كه : بو عمومی مكتب چفتجی لر ایچونده فائده لیدر . اوت هوا كبی جوق فائده لی ، حتی بونی تنفس ایتمز لسه اوله جكلدر ... فقط هوانك کافی اولدینی ادعایه جسارت ایدمه بیلیر میسكز ؟ ! . مكتبده رنده ، مكتبده دستره ، مكتبده چاپا ایله آلا ی ایدمه جك زمان كچدی ! كلیكز عقلك ایشی كبی اللركده ایشی قنیدیس ایدیكز . معارفكزده اونك موقعی كندیسنه تسلیم ایدیكز . تا كه ملتك چوقولرینی تعلیم وتربیة ایدركن مساواته رعایت ایتمش اولاسكز .

« انگلیز قانون اساسیسنك معین بر تاریخی یوق در . انگلترده قانون اساسی مجرد بر نظریه محضولی اولمقدن زیاده ، انگلیز حس طبیعیسنك قیمتلی بر محضولی در . انگلترده قانون اساسیسنك تنظیمی ، بلكه آریلرك بال كوحی یاعه لرینه بكزر . اك غیر بسیط بر نسج ایكن ، اك طبیعی صورتده میدانه ككشد . دهاها طوغریسی انگلترده باشقه مملكتلرده كی معنا سیله بر قانون اساسی یوق در . مشهور (Tocqueville) انگلیز قانون اساسیسی یوق در . (elle n'existe point) دیدیكی وقت اصابت ایتمشدر . متحده آمریقا كی متعدد حكومتلردن منشكل بر مملكتده قانون اساسی واردر . او قانون اساسی یازلش ، مطلق ومعین در . آمریقا ده قانون اساسیسنك متنی ، باشقا هر قانون واداره نك فوننده در . انگلترده ایسه بویله بر حاكم قانون یوق در . بعض قانونلر اساسی تسمیه اولنور ایسه ده ، باشقه قانونلره فائق اولدقاری ایچون دكل ، مهم اساسلره تعلق ایدكلی ایچون در .

انگلتره حییات مدنیه سنده خصوصی و اهم اولان کیفیت قانونه اطاعت نقطه سی در . عدالته رعایت ، قانونه محبت ، وجبردن حذر ، انگلیز اهالیسنك صفت مخصوصه سی اولمشدر . حكومت اهالی ایله معامله سنده قانون خارجنده قوه جبرییه توسل ایده مز . هیچ بر فرد عندالحا كه مجرم اولدینی تحقق ایتمكجه تجزیه ایدله مز و هیچ بر فرد عینی قانون تحتنده محاكمه دن استثنا طلب ایده مز . هر فرد عینی قانونك حكمنه تابع در .

انگلترده قانون اساسی خصوصی بر اراده ایله مصنع بر شیء دكل در . كندی باشنه تدریجاً بویومش وتكامل ایتمشدر [۱] . بوسیدن انگلیز قانون اساسیسنده باشقه مملكتلرك قانون اساسیلرنده اولان بعضی مهم ماده لر یوق در . بالفرض بلحیقا قانون اساسیسنده حریت شخصییه یی اعطا وتأمین آیدن خصوصی بر ماده واردر كه شودر :

[۱] أوروبا قانون اساسیلرنك مهد ظهوری اولان انگلترده مذکور قانونك فصل نشوونما بولدینی آكلامق ایچین نودوارد فرمانك :

The growth of the English Constitution by
Edward A. Freeman

نام اثرینی اوقومق لازمدر . اجتهاد .

اسماعیل صفی

مهر

(La liberté individuelle est garantie)

قلندر سوزلری

غفلت لر ایچنده کدرسز بکن
کوزل کونلری می حسرتله آندم ،
کوز آجق نه ممکن بوکون کریدن ؛
اوطاتلی اویقودن نیچون اویاندم .

کله

قارشیمده کوروندی پایانیز چولار ،
برهر بریدیلر ؛ دیدم : یول کوستر !
واهی بر ایدمه دوششم ، مکر
اوده یول بیلمزمش کوردم ، ایناندم .

کله

مستر (Dicey) نك اثرنده کوستریلن بو نقطه لر
فی الواقع جدی مطالعه یه شایسته در . انکلترده قانونلر
بو اساسلر اوزرینه مؤسس ، واهالی قانونه اطاعته بویله
ماؤف اولادقن صوکره ، انکلیر قومنک ترقی وانکشافنک
بویوک برسری اوراده اولمیلدر [۰] . عجبا بزده ناصلدر ؛
میلزم قانونه رعایت می در ، یوقسه قانوندن قاجق ایچون
ریول آرشدیرمق می در ؛ برملکتک قانونلرنک کوزمل
اولمی اهم در ، فقط او کوزل قانونلره رعایت حسی
اولمادجه مملکت استفاده ایدمه مز . بز قانونه دکل ، قانون
بزه حاکم اولمیلدر . حسن اخلاق و حسن اخلاق
وجدانلرمزه قویدینی قانونلردن کوزمل نه اوله بیلیر ؛
چوق کره اونلردن قاجهرق خیر وحسنات یرینه کذب
وسیا تی ارتکاب ایدرز . وطنداش صفتمزله مملکت
قانونه ، وانسان صفتمزله وجدان قانونه اطاعتی اوکرنمه لی بز .
وطنداش لر ایچون اک بویوک فضیلت دوغرو اول ، ای اول
دیهن وجدانه اطاعت در . قانونه صداقت بزده بر طمیت
اولمیلدر .

پروفه سسور ل . لطفی

[۰] ۱۹۱۱ نومرولو (اجتهاد) ده (انکلتزه زمه کیدیور)
عنوانلی مقباله مزید ده اوقویک . انکلتزه میستر (دیسه) ک
دیدیکی کبی اولدینی ایچون بیوک وقوتلی اولمیشدر . فقط شیمدی
بر عصره یاقین بر زماندنبری میستر (دیسه) ک دیدیکی کبی
اولمایه باشلامش اولدینی ایچون . بیوک وقوتلی قالمایه باشلامشدر .

انکلتزه قانون کتابلرنده ایسه بویله بر ماده یوقدر .
حتی بویله بر ماده اولسه ایدی انکلیر روحنه یابانجی کلیر
ایدی ، چونکه بویله بر ماده ، حریتک بر زمان مقفود
اولوب صوکردهن ویرلمش اولدینی ، ویاخود ایلروده
مقفود اوله بیله جکنی ایما ایده بیلیر ایدی . بلحیقاده حریت
شخصیه قانون طرفندن اهالی به ویرلمش بر شیء کبی تلقی
ایدیلیر . انکلتزده ایسه حریت شخصیه اصل اولان بر
کیفیت بیلینیر . قانون ایله ویریله سنه لزوم یوقدر . حریت
شخصیه قانون اساسیدن نشئت ایتمز . او ، بوتون قانونلرک
روحنده مندرج بر اساسدر . قانون حقوق شخصیه نك
مولدی دکل بلکه مولودی در .

مطبوعات ومشورت حق ینه بونک کبی در . انکلتزده
پک آز مطبوعات قانونی وار ، ومطبوعات ومشورت حق
قانون ایله مؤکل دکل در . فی الواقع بشون انکلیر قانونلرنده
اوخصوصده بر ماده صریحه یوقدر . یازمق وسویله مک
حریتی هرکسک اصلی حق در . قانون ایله ویریله سنه لزوم
یوقدر . ایکی کیشی قونوشه بیلدیکی کبی ایکی بیگ کیشی ده
قونوشه بیلیر واجتماعلری منع ایدیله مز . قانون آنجاق او
حریتک سوء استعمالنه متداؤدر . اجتماع وقوع بولوب
قانونه تجاوز ایدلیدی تقدیرده تجزیه ایدیله بیلیرلر . بوسبیله
بر غزته نك طبع ونشری ایچون کفالت نقدیه وسائریه
لزوم یوقدر . برکیمسه قانونی تجاوز ایده بیلیر ملاحظه سیله
معامله ایدیله مز ، آنجاق قانونی بالفعل تجاوز ایتدیکنده
معامله یه تابع اولور . اصل اولان اهالینک حریت شخصیه سنه
رعایت ، وقانونه اطاعت ایده جکلری ملاحظه سی در .

انکلتزه قانونی اهالینک بو حقوق اصلیه سنی طایقه
برابر هر فردی معامله سندن طولایی شخصاً مسئول طوتار .
هرکس کندی فعلندن طولایی شخصاً مسئول در . بونقطه
اودرجه ایلر کورتورولمش درکه بر فرد ایشله مش اولدینی
برجرمدن طولایی مافوقنک امریله یامش اولدینی اعتذاریله
جزادن معافیت طلب ایدمه مز ، حتی برعسکر بیله مافوقنک
امرینه تبعاً یامش اولدینی بر حقسنز لقدن طولایی بالنفس
مسئول طوتیلیر ، وبر محکمه ملکیه نك حکمنه تابع در .